

**2025- 2026 оқу жылына педагог-психологтың ата-аналарға арналған  
кеңес тақырыптары**

*«Ақбота» кіші, «Ақ көгершін» ортаңғы , «Ақ шағала» ересек топтарына*

| <b>Айы</b> | <b>Кеңес тақырыбы</b>                                                                    |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| Қыркүйек   | <b>«Балаңызды тыңдай білесіз бе?»</b> — баламен тиімді сөйлесу                           |
| Қазан      | <b>«Бала сезімі – маңызды»</b> — баланың эмоциясын түсіну және қабылдау                  |
| Қараша     | <b>«Мақтау – балаға қанат береді»</b> — дұрыс мадақтаудың маңызы                         |
| Желтоқсан  | <b>«Салыстырудан сақ болыңыз!»</b> — баланың өзіндік ерекшелігін құрметтеу               |
| Қаңтар     | <b>«Балаға уақыт бөлу – ең үлкен сый»</b> — ата-ана мен бала арасындағы байланыс         |
| Ақпан      | <b>«Қателесу – үйренудің бір жолы»</b> — баланың қателігіне дұрыс реакция жасау          |
| Наурыз     | <b>«Бұйрық емес, таңдау ұсыныңыз»</b> — баланың дербестігін қалыптастыру                 |
| Сәуір      | <b>«Құшақтаңыз! Балаға мейірім қажет»</b> — сүйіспеншілік пен эмоционалдық қолдау        |
| Мамыр      | <b>«Үйдегі тәрбие – бала мінезінің негізі»</b> — ата-ананың үлгісі мен отбасыдағы тәртіп |

Педагог-психолог: Имангазиева К.Н.

## **«Балаңызды тыңдай білесіз бе?» — баламен тиімді сөйлесу**

**Психологиялық дәлел:** балаға мұқият көңіл бөлу оның ата-анамен қауіпсіз байланысын нығайтып, эмоциясын түсінуіне және өз ойын еркін жеткізуіне көмектеседі. Зерттеулерде ата-ананың сезімтал әрі жауап бере қарым-қатынасы баланың әлеуметтік-эмоциялық дамуы үшін маңызды фактор екені көрсетілген.

### **Ата-анаға 3 қарапайым кеңес:**

**Бала сөйлегенде тыңдаңыз.** Сөзін бөлмей, көзіне қарап, қызығушылық танытыңыз.

**Сезімін қабылдаңыз.** «Жылама» деудің орнына: *«Сен ренжіп қалған екенсің, мен сені түсінемін»* деңіз.

**Күн сайын 10–15 минут толық назар аударыңыз.** Телефонды қойып, тек баламен сөйлесіңіз немесе ойнаңыз.

### **Есте сақтаңыз:**

*«Баланы тыңдау – оның сөзін ғана есту емес, оның сезімін түсінуге тырысу».*

Педагог- психолог: Имангазиева К.Н.

## **«Бала сезімі – маңызды» — баланың эмоциясын түсіну және қабылдау**

**Психологиялық дәлел:** баланың эмоциясын ата-ана мойындап, қабылдаған кезде бала өз сезімін түсініп, оны біртіндеп дұрыс басқаруды үйренеді. Ал «жылама», «қорықпа», «ашуланба» деп сезімін жоққа шығару баланың эмоциясын басуына немесе оны сөзбен жеткізудің орнына мінез-құлық арқылы көрсетуіне әкелуі мүмкін.

### **Ата-анаға қысқаша кеңес:**

**Сезімін жоққа шығармаңыз:** «Жылама» емес, *«Сен қазір ренжіп тұрсың»* деңіз.

**Алдымен тыныштандырыңыз, кейін түсіндіріңіз.** Бала қатты ашуланған кезде ұзақ ақыл айту нәтиже бермейді.

**Эмоцияның атын атауға көмектесіңіз:** *«Сен ашуландың ба?», «Қорқып қалдың ба?»*

**Сезім мен әрекетті ажыратыңыз:** *«Ашулануға болады, бірақ ұруға болмайды».*

### **Есте сақтаңыз:**

*«Баланың кез келген сезімі қабылдауға лайық, бірақ кез келген әрекетіне рұқсат жоқ.»*

Педагог- психолог: Имангазиева К.Н.

## **«Мақтау – балаға қанат береді» — дұрыс мадақтаудың маңызы**

**Психологиялық дәлел:** баланың әрекеті мен талпынысын нақты атап мақтау оның ішкі ынтасын, өзіне деген сенімін және жаңа нәрсені үйренуге деген қызығушылығын қолдайды. Әсіресе **нәтижеден гөрі күш-жігерін, табандылығын және қолданған тәсілін** атап өткен тиімді.

### **Ата-анаға қысқаша кеңес:**

**Нақты мақтаңыз:** «Жарайсың!» деудің орнына *«Сен ойынышықтарыңды өзің жинадың, өте ұқыпты екенсің»* деңіз.

**Талпынысын бағалаңыз:** *«Қиын болса да, соңына дейін жасап көрдің»* деп айтыңыз.

**Шынайы болыңыз:** әр әрекетін орынсыз мақтай бермей, нақты жетістігін атап өтіңіз.

**Мақтауды салыстыруға айналдырмаңыз:** «Сен бәрінен жақсысың» дегеннен гөрі, *«Кеше жасай алмағаныңды бүгін өзің орындадың»* деген пайдалы.

### **Есте сақтаңыз:**

*«Баланы тек жетістігі үшін емес, әрекеті мен талпынысы үшін мақтаңыз.»*

Педагог- психолог: Имангазиева К.Н.

**«Салыстырудан сақ болыңыз!» — баланың өзіндік  
ерекшелігін құрметтеу**

**Психологиялық дәлел:** әр баланың даму қарқыны, қабілеті, мінезі мен қызығушылығы әртүрлі. Баланы үнемі басқа балалармен салыстыру оның өзін төмен бағалауына, қызғаныш пен сенімсіздікке әкелуі мүмкін. Ал баланың жеке жетістігін байқап, қолдау оның өзіне деген сенімін қалыптастырады.

**Ата-анаға қысқаша кеңес:**

**«Қарашы, пәленшенің баласы...»** деп басқа балалармен салыстырмаңыз.

**Баланың өзінің бұрынғы нәтижесімен** салыстырыңыз: *«Кеше қиналған едің, бүгін өзің орындадың!»*

Оның қабілеті мен қызығушылығын қабылдаңыз.

Әр баланың өз қарқынымен дамуына мүмкіндік беріңіз.

**Есте сақтаңыз:**

*«Балаға өзгелерден жақсы болу міндет емес. Ең маңыздысы – өзінің кешегі күнінен жақсырақ болуға ұмтылуы.»*

Педагог- психолог: Имангазиева К.Н.

## **«Балаға уақыт бөлу – ең үлкен сый» — ата-ана мен бала арасындағы байланыс**

**Психологиялық дәлел:** ата-ананың балаға тұрақты түрде көңіл бөліп, бірге ойнауы, сөйлесуі және оның қызығушылығына назар аударуы эмоционалдық байланысты нығайтып, баланың өзін қауіпсіз әрі маңызды сезінуіне ықпал етеді.

### **Ата-анаға қысқаша кеңес:**

Күн сайын балаңызға **сапалы уақыт** бөліңіз.

Бірге болған кезде телефон мен теледидарды шетке қойыңыз.

Баланың ойынына қосылыңыз, оның ойын тыңдаңыз.

Бірге кітап оқып, сурет салып немесе серуендеп, әңгімелесіңіз.

Күн сайын құшақтап, жылы сөз айтыңыз.

### **Есте сақтаңыз:**

*«Балаға берілетін ең қымбат сыйлық – ойыншық емес, ата-анасының уақыты мен назары.»*

Педагог- психолог: Имангазиева К.Н.

## **«Қателесу – үйренудің бір жолы» — баланың қателігіне дұрыс реакция жасау**

**Психологиялық дәлел:** бала қателесу арқылы тәжірибе жинақтап, мәселені шешуді және өз әрекетін түзетуді үйренеді. Қателігі үшін қатты ұрысу немесе кемсіту баланың қорқынышын күшейтіп, жаңа нәрсені байқап көруге деген ынтасын төмендетуі мүмкін. Ал сабырлы қолдау баланың дербестігі мен өзіне деген сенімін қалыптастырады.

### **Ата-анаға қысқаша кеңес:**

**Бірден ұрыспаңыз:** алдымен не болғанын сұраңыз.

*«Қай жерден қате кеткенін бірге қарап көрейік»* деп бағыттаңыз.

Баланың өзін емес, **әрекетін бағалаңыз:** «Сен жамансың» емес, «Бұл әрекет дұрыс болмады» деңіз.

Қатесін өзі түзетуге мүмкіндік беріңіз.

Қайта әрекет жасауға ынталандырыңыз: *«Тағы бір рет байқап көрейік!»*

### **Есте сақтаңыз:**

*«Қателік – жеңіліс емес, баланың үйренуіне берілген мүмкіндік.»*

Педагог- психолог: Имангазиева К.Н.

## **«Бұйрық емес, таңдау ұсыныңыз» — баланың дербестігін қалыптастыру**

**Психологиялық дәлел:** мектепке дейінгі кезеңде бала өз бетінше шешім қабылдауға, таңдау жасауға және «өзім» деп әрекет етуге ұмтылады. Жасына сай таңдау беру баланың дербестігін, жауапкершілігін және өзіне деген сенімін дамытуға көмектеседі.

### **Ата-анаға қысқаша кеңес:**

Баланың жасына сай **2–3 таңдау** ұсыныңыз: *«Қызыл жейде киесің бе, алде көк жейде ме?»*

Күнделікті қарапайым істерді өзіне орындауға мүмкіндік беріңіз: киіну, ойыншықтарын жинау, заттарын реттеу.

Таңдау жасағанда оның шешімін құрметтеңіз.

Барлық нәрсені өзіңіз шешіп, *«Мен айттым – болды!»* деуден аулақ болыңыз.

Өз бетінше жасаған әрекетін атап өтіңіз: *«Өзің таңдап, өзің орындадың. Жарайсың!»*

### **Есте сақтаңыз:**

*«Балаға таңдау беру – оған бәріне рұқсат беру емес, жауапкершілікке үйрету.»*

Педагог-психолог: Имангазиева К.Н.

## **«Құшақтаңыз! Балаға мейірім қажет» — сүйіспеншілік пен эмоционалдық қолдау**

**Психологиялық дәлел:** ата-ананың жылы қарым-қатынасы, құшағы, жылы сөзі мен қолдауы балаға өзін қауіпсіз әрі сүйікті сезінуге көмектеседі. Эмоционалдық қолдау баланың өзіне деген сенімінің және ата-анамен берік байланысының қалыптасуына ықпал етеді.

### **Ата-анаға қысқаша кеңес:**

Балаңызды күн сайын **құшақтап, мейірім көрсетіңіз.**

*«Мен сені жақсы көремін», «Сен мен үшін маңыздысың»* деген сөздерді жиі айтыңыз.

Бала қиналғанда оның сезімін тыңдап, жанынан табылыңыз.

**Жетістігіне ғана емес, өзінің тұлғасына  
деген сүйіспеншілігіңізді көрсетіңіз.**

Бала ашуланғанда немесе қателескенде де оны қабылдайтыныңызды білдіріңіз.

### **Есте сақтаңыз:**

*«Балаға ата-анасының махаббатын сезіну үшін оны тек сөзбен емес, күнделікті әрекетпен де көрсету қажет.»*

Педагог- психолог: Имангазиева К.Н.

**«Үйдегі тәрбие – бала мінезінің негізі» — ата-ананың үлгісі мен отбасындағы тәртіп**

**Психологиялық дәлел:** бала алғашқы әлеуметтік дағдыларын отбасында қалыптастырады және ата-анасының сөзінен гөрі, көбіне олардың күнделікті іс-әрекетін бақылап, соған еліктейді. Сондықтан ата-ананың өзара қарым-қатынасы, сөйлеу мәнері және ережені сақтауы бала мінезінің қалыптасуына әсер етеді.

**Ата-анаға қысқаша кеңес:**

**Балаға үлгі болыңыз:** өзіңіз сабырлы сөйлессеңіз, бала да соны үйренеді.

Үйде тұрақты әрі түсінікті ережелер қалыптастырыңыз.

Баланың көзінше бір-біріңізді құрметтеп сөйлесуге тырысыңыз.

Жақсы әрекетті сөзбен ғана емес, өз ісіңізбен көрсетіңіз.

Талап пен мейірімділікті қатар ұстаныңыз: тәртіп бар жерде жылылық та болуы керек.

**Есте сақтаңыз:**

*«Балаңызға тәрбие берудің ең әсерлі жолы – оған күн сайын өзіңіз үлгі болу.»*

Педагог- психолог: Имангазиева К.Н.